

7

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Op verzoek van een aantal leden stel ik voor de volgende door hen ingediende moties opnieuw aan te houden: 34775-VI-66; 23235-161 en 34775-J-9.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda:

- het VAO Dierziekten en antibioticabeleid, met als eerste spreker de heer Grashoff;
- het VAO Telecommunicatie, met als eerste spreker mevrouw Van den Berg;
- het VAO Ouderen mishandeling/Ouderenzorg/Verpleeghuiszorg, met als eerste spreker mevrouw Ellemeet;
- het VAO Mijnbouw, met als eerste spreker mevrouw Beckerman
- het VSO Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 20 februari 2018, met als eerste spreker mevrouw Becker.

Mevrouw Becker.

Mevrouw Becker (VVD):

Voorzitter, dank u wel. Ik zou willen verzoeken om dat VSO nog deze week te houden en daarover ook nog deze week te stemmen.

De voorzitter:

Ja, daar gaan we rekening mee houden. Dank u wel.

Tot slot:

- het VAO Kinderporno en kindermisbruik, met als eerste spreker de heer Van Nispen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Dan geef ik nu het woord aan de heer Von Martels van het CDA.

De heer Von Martels (CDA):

Voorzitter. Ik zou heel graag een debat willen aanvragen met de minister en de staatssecretaris van I en W naar aanleiding van het bericht "Ook na een software-update is het gesjoemel nog niet uit de VW-diesels". Oftewel, de nieuwe software die nu in Volkswagens in Nederland wordt gezet, maakt de auto niet schoon. Mijn vraag is met name welke gevolgen dit heeft voor de automobilist, de volksgezondheid en het milieu.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Voorzitter, ik vind het een heel goed voorstel om er plenair over te debatteren. Het is niet alleen Volkswagen, er zijn

meer merken die grof aan het frauderen zijn met uitstoot. Het is belangrijk voor onze volksgezondheid. Dus alle steun van GroenLinks.

De heer Laçin (SP):

Geen steun. Ik zou het willen betrekken bij een AO.

De heer Ziengs (VVD):

Geen steun. Een brief en wellicht in een AO.

De heer Bisschop (SGP):

Het voorstel van de collega van de VVD lijkt mij een goed plan.

De heer Öztürk (DENK):

Wel steun vanuit DENK.

De heer Van Aalst (PVV):

Geen steun, voorzitter. Het kan gewoon betrokken worden bij een AO.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Geen steun, voorzitter. We kunnen het betrekken bij een AO. Een brief is wel handig.

De heer Van Raan (PvdD):

Steun voor het voorstel.

Mevrouw Van Eijs (D66):

Geen steun voor het voorstel.

De voorzitter:

Ik stel vast dat er geen meerderheid is voor uw aanvraag, meneer Von Martels.

De heer Von Martels (CDA):

Tot die slotsom kom ik ook, ja. Dat is een duidelijke zaak. Ik zal het dan tijdens een AO aan de orde stellen.

De voorzitter:

Dat lijkt mij een goed idee. Er is door de heer Ziengs wel verzocht om een brief. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Dan is nu het woord aan de heer De Roon van de PVV.

De heer De Roon (PVV):

Voorzitter. Door al het oorlogsgeweld in Syrië dreigt die vreselijke oorlog in Jemen een beetje op de achtergrond te raken, maar dat is niet terecht. Dat blijkt uit een rapport dat recent is uitgebracht door het Panel of Experts on Yemen, dat is ingesteld door de Veiligheidsraad van de VN. In dat rapport komt onder andere de conclusie naar voren

dat Iran het wapenembargo voor Jemen heeft geschonden. Ik denk dat het goed is dat deze Kamer een debat gaat voeren over Jemen met de minister van Buitenlandse Zaken. Ik hoop dat het mogelijk is om dat debat te voeren op basis van dat rapport en wat daarover wordt gewisseld in de VN, en op basis van een brief van de minister van Buitenlandse Zaken waarin deze een appreciatie geeft van dat rapport en aangeeft hoe de Nederlandse regering daar verder mee denkt om te springen.

De heer Ten Broeke (VVD):

Voorzitter, namens mijn fractie steun ik het verzoek om een brief. Volgens mij is het rapport vorige week, op de veertiende februari, verschenen. Dus laten we even een brief afwachten en afhankelijk van die brief wellicht ook een debat inplannen. Maar ik zeg op voorhand geen nee tegen een debat over Jemen.

De voorzitter:

Maar dus nog geen steun op dit moment. Wel steun voor een brief.

De heer Bisschop (SGP):

Steun voor een brief, nog niet voor een debat.

De heer Sjoerdsma (D66):

Een brief, maar nog geen debat.

De heer Van Helvert (CDA):

Steun voor een brief, maar nog geen debat.

Mevrouw Karabulut (SP):

Voorzitter, als de brief er snel kan komen, kan die betrokken worden bij een debat dat we aanstaande donderdag met de minister van Buitenlandse Zaken hebben.

De voorzitter:

Maar geen steun voor een debat. Tot slot de heer Nijboer.

De heer Nijboer (PvdA):

Ik sluit me bij de laatste woorden aan, voorzitter.

De voorzitter:

Goed, meneer De Roon, u heeft geen steun voor een debat.

De heer De Roon (PVV):

Ik constateer ook dat er geen steun is voor een debat. Ik ga proberen om toch een debat te organiseren, al zal het dan misschien niet in deze zaal zijn. Dank u wel.

De voorzitter:

Heel goed, ik stel met betrekking tot de brief voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Dan is nu het woord aan de heer De Graaf van de PVV. Hij heeft drie punten op de agenda.

De heer De Graaf (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Mijn allereerste verzoek betreft een debat met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die natuurlijk inhoudelijk over alles met betrekking tot de integratieproblematiek gaat, over het bericht "Turkije dicteert jihadpreek in Nederland". Dat is natuurlijk een punt waar we al jaren van op de hoogte zijn. Alleen, nu komt het in de volle glorie naar buiten en wordt het tijd om het daar eens goed over te hebben, en ook over de rol van Diyanet daarin.

De heer Jasper van Dijk (SP):

Steun, voorzitter.

Mevrouw Becker (VVD):

Voorzitter, ook de VVD wil het debat steunen. De VVD heeft zelf over de ongewenste beïnvloeding vanuit Turkije ook een aantal Kamervragen gesteld. Wij zouden er wel aan hechten dat die beantwoording binnen is voordat we dit debat voeren. Maar steun voor het debat.

De heer Pieter Heerma (CDA):

Ook steun. En prima om dat te doen nadat de antwoorden op de vragen binnen zijn.

De heer Bisschop (SGP):

Voorzitter. Het is inderdaad een signaal dat zich al langer aandient. Steun voor het debat en graag de informatie via de schriftelijke vragen.

Mevrouw Ellemeet (GroenLinks):

Steun voor het debat.

De heer Verhoeven (D66):

Ook steun, met dezelfde gedachtegang als die van het CDA.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Steun voor het debat.

Mevrouw Van Brenk (50PLUS):

Steun voor het verzoek.

De heer Öztürk (DENK):

Voorzitter. De Telegraaf had het online voordat de preek was uitgesproken. Blijkbaar heeft De Telegraaf een eigen imam binnen de organisatie. Laten we het debat voeren, zodat we de waarheid echt naar boven kunnen halen.

De voorzitter:

Meneer De Graaf, ik constateer dat u een ruime meerderheid heeft voor het houden van een debat.

De heer **De Graaf** (PVV):

Dat is mooi, voorzitter. Ik wil de collega's danken voor deze steun. Dan kunnen we het debat gaan voeren.

De voorzitter:

Met betrekking tot de brief en de beantwoording van de vragen, waar door mevrouw Becker om verzocht is, stel ik voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Uw volgende verzoek.

De heer **De Graaf** (PVV):

Het tweede verzoek, voorzitter. Daar heb ik net in de mondelinge vragenronde ook met de minister over kunnen spreken, maar ik zou graag dieper met de minister op de materie willen ingaan. Dat gaat over het bericht: "30 asielzoekers in Nederland met een 'IS-paspoort'" dat in NRC te lezen viel. Nogmaals, ik zou na het vragenuur van daarnet toch dieper met de minister van Justitie en Veiligheid het debat daarover willen voeren.

De voorzitter:

Er zijn heel veel mensen "enthousiast" om daarop te reageren, zie ik. Er wordt een debataanvraag gedaan. Ik zou graag willen weten wat u daarvan vindt.

De heer **De Graaf** (PVV):

Er is nog wat overleg, zie ik.

De heer **Verhoeven** (D66):

Zoals de heer De Graaf zelf eigenlijk al een beetje inleidde: hij heeft er net al een mondelinge vraag over gesteld. Dan lijkt het me goed dat we dat verzoek van hem nog aanvullen met een brief. Maar om nou een debat daarover te gaan steunen, dat vind ik wat veel over dit onderwerp. Dus een brief. En als die aanleiding geeft tot meer, dan kan de heer De Graaf het verzoek opnieuw doen.

De voorzitter:

Maar nu geen steun?

De heer **Verhoeven** (D66):

Geen steun, nee.

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik sluit mij aan bij de heer Verhoeven.

De heer **Bisschop** (SGP):

En ik sluit me daar weer bij aan.

De voorzitter:

Dan stel ik vast dat er geen meerderheid is voor het houden van een debat over dit onderwerp.

De heer **De Graaf** (PVV):

Nee, voorzitter, dat is jammer. Ik zag net een treintje ontstaan. Als iedereen zich bij elkaar aansluit, krijgen we een treintje. Alleen, ik had 'm graag de andere kant op zien rijden, want het gaat natuurlijk wel om terreur vanuit Islamitische Staat, wat een ernstige zaak is.

De voorzitter:

Er is wel gevraagd om een brief. Dus ik stel voor om het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Uw derde punt.

De heer **De Graaf** (PVV):

Het derde punt, voorzitter, is een kwestie die al wat langer sleept en waarover ik eerder — dat is al een aantal maanden terug — een debat heb aangevraagd, maar toen niet heb gekregen. Maar nu ligt er een rapport over de zoi, zou ik bijna willen zeggen, die het in de gemeente Amsterdam is geweest rondom de bestrijding van radicalisering en dergelijke. Dat rapport is in De Telegraaf terechtgekomen, in het artikel "Ramp-ambtenaren hadden vrij spel". Dat heeft alles te maken met de inhuur van zo'n Bilal Lamrani, met mevrouw Ait Taleb die daarbij betrokken is geweest, de enorme doofpot die daar is ontstaan en de gevaren die daaruit voort kunnen komen. Ook al betreft dit Amsterdam — dat zeg ik er vast bij, voorzitter — dit kan in iedere gemeente gebeuren. Ik zou graag de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, maar ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarbij willen betrekken.

De voorzitter:

Helder. De heer Bisschop.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, inderdaad, als je die berichten leest, rijzen de haren je te berge; gelukkig kan dat nog bij mij. Maar het lijkt me toch vooral een lokale aangelegenheid. Dus in die zin voel ik er niet zo veel voor om daarover op dit moment een apart debat te organiseren.

De voorzitter:

Geen steun. Mevrouw Becker.

Mevrouw **Becker** (VVD):

Voorzitter. Het is een belangrijke kwestie en niet alleen lokaal, want we hebben ook een landelijk beleid voor preventie van radicalisering. Daar krijgen gemeenten ook geld voor, maar nou wil het geval dat we in de commissie SZW hierover een brief hebben gevraagd aan de minister. Ik zou willen voorstellen dat hij in die brief ook hierop ingaat en dat we dat dan kunnen betrekken bij het AO dat we daarna zouden houden. Dus geen steun nu voor een plenair debat.

De voorzitter:

Anderen met betrekking tot deze debataanvraag? De heer Heerma.

De heer **Pieter Heerma** (CDA):
Ik sluit me aan bij de VVD.

De heer **Verhoeven** (D66):
Ik sluit me daar ook bij aan, dus geen steun. Dat AO is een beter moment dan dit specifieke debat over de gemeente Amsterdam.

De heer **Van Raak** (SP):
Het gaat over Amsterdam, dus het is voor de gemeenteraad van Amsterdam, maar ik wil daar ook wel meer over weten en er meer opheldering over hebben. Dus als daar een brief over kan komen en we dat vervolgens in een overleg kunnen bespreken: perfect.

De **voorzitter**:
Dat verzoek heeft mevrouw Becker net gedaan. Mevrouw Ellemeet?

Mevrouw **Ellemeet** (GroenLinks):
Voorzitter, ook ik sluit me aan bij het verzoek van mevrouw Becker.

De **voorzitter**:
Meneer De Graaf, u heeft geen meerderheid voor een debat, maar er is wel duidelijk om een brief gevraagd waarin dit kan worden meegenomen, dus ik ga het stenogram van dit deel van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

De heer **De Graaf** (PVV):
Als ik daar een klein verzoek bij kan doen, voorzitter, dan zou ik mijn collega's willen uitnodigen een aantal vragen vooraf te stellen — dat ga ik dan ook doen — waarvan de beantwoording dan alvast in deze brief kan worden meegenomen.

De **voorzitter**:
Dat kan via de procedurevergadering ongetwijfeld worden georganiseerd.

De heer **De Graaf** (PVV):
Dan gaan we dat doen.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Van Raan, die een brief wil aanvragen met het oog op het debat van morgen.

De heer **Van Raan** (PvdD):
Voorzitter, dank u wel. Dit gaat over een bericht over een tekort aan luchtverkeersleiders, in dit geval militaire luchtverkeersleiders, dat de onveiligheid zou vergroten. Morgen debatteren we over dit onderwerp, de luchtveiligheid van Schiphol. We zouden graag een brief willen van de minister met een reactie op deze berichten. Misschien is de minister ook in staat — daarvoor wil ik steun vragen — om de vragen

die wij op 9 februari hierover hebben gesteld ook te beantwoorden voor het debat.

De **voorzitter**:
Het verzoek is om een brief te ontvangen vóór het debat van morgen, dat om 14.00 uur gepland staat. Daar hoeft geen meerderheid voor te zijn. Ik zie instemmend geknik, dus wij gaan dit deel van het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Omtzigt, of de heer Slootweg?

De heer **Slootweg** (CDA):
Voorzitter. De Kamer probeert al jarenlang grip te krijgen op de rullingpraktijk, een onderwerp dat onder andere ook SP en GroenLinks al jaren proberen aan te kaarten. Rulings zijn geheim en dus kan de Kamer ze niet inzien, maar steeds verzekerde de bewindspersoon dat er niets mis was met de rullingpraktijk. Nu heeft de staatssecretaris alle rulings onderzocht en blijkt dat er bij tientallen rulings fouten zijn gemaakt. Is er schade voor de belastingopbrengsten, zo is bij ons de vraag. We zouden deze vraag graag in een brief beantwoord zien worden. Er is tevens nog een onderzoek van onafhankelijke experts. We zouden een debat willen op het moment dat dat rapport van onafhankelijke experts ook uitgebracht is.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Voorzitter. Er staat al lange tijd een debat gepland over belastingontwijking en de belastingdeals met multinationals; precies deze praktijk. Dat hebben we uitgesteld omdat er onderzoek werd gedaan naar die 4.000 belastingdeals waarvan altijd werd gezegd "alles is prima, loopt u rustig door". Dat blijkt toch niet zo te zijn, dus er is alle reden om dat debat gewoon te gaan inplannen. Dat zou mijn verzoek zijn. We hoeven niet nu al een debat aan te kondigen over een mogelijk onderzoek in 2020 ...

De **voorzitter**:
Helder.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Het debat dat is aangevraagd moet worden ingepland, wat mij betreft zo snel mogelijk.

De **voorzitter**:
Dus geen steun voor een apart debat.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Er is al een debat.

De **voorzitter**:
Ja. Mevrouw ... meneer Van Weyenberg.

De heer **Van Weyenberg** (D66):

Dank u wel, meneer de voorzitter! Steun voor het verzoek. Ik ben juist blij dat de huidige staatssecretaris dit nou eens goed heeft laten onderzoeken. Mevrouw Leijten heeft gelijk, dus als we de debatten kunnen samenvoegen is dat prima. Volgens mij komt zichzelf nog met een verzoek om het debat over belastingontwijking snel in te plannen. Dat zal ik ook steunen.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, daar kan ik me bij aansluiten.

De heer **Snels** (GroenLinks):

Ik sluit me aan bij mevrouw Leijten.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):

Steun voor mevrouw Leijten.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Mevrouw Leijten had gelijk: zij heeft het debat eerder aangevraagd. Dat steun ik ook. Ik zal het verzoek straks ook steunen.

Mevrouw **Lodders** (VVD):

Voorzitter, volgens mij zijn er nu twee verzoeken tot debatten. Volgens mij gaat het over dezelfde onderwerpen, dus wat mij betreft voegen we ze samen tot één debat. Mocht er nog behoefte zijn aan een schriftelijke ronde om een aantal vragen aan het kabinet te stellen, dan houd ik die ook niet tegen.

De **voorzitter**:

Helder. Mevrouw Diks.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Mevrouw Dik.

De **voorzitter**:

Excuus.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

De ChristenUnie sluit zich daarbij aan, voorzitter.

De **voorzitter**:

Ja. Meneer Slootweg, u heeft geen meerderheid voor het houden van een apart debat. Het moge duidelijk zijn dat iedereen heeft vastgesteld dat er al een debat is gepland over belastingontwijking, waarbij dit onderwerp kan worden betrokken.

De heer **Slootweg** (CDA):

Maar dat betekent dan wel dat we daarvoor een vraag kunnen stellen, hè? Of niet?

De **voorzitter**:

Dat denk ik wel. Dat kan via de commissie.

Dan is nu het woord aan mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter. Zo lopen twee verzoeken naadloos in elkaar over. Er is in deze Kamer een debat aangevraagd en gesteund over belastingdeals met multinationals. Toen zouden we het onderzoek naar de 4.000 deals afwachten. Dat hebben we nu. Mijn voorstel is om dit debat op een zo kort mogelijke termijn te houden en u de kans te geven het goed in te plannen. Als het CDA behoefte heeft aan een brief over hoe het toch kan dat het ministerie altijd zei dat er niks aan de hand was met die belastingdeals, terwijl er nu toch wel wat aan de hand blijkt te zijn, dan vind ik dat een prima idee.

De **voorzitter**:

Het verzoek van mevrouw Leijten is om het debat over belastingontwijking dat al op de agenda stond, nu versneld in te plannen. De heer Van Weyenberg.

De heer **Van Weyenberg** (D66):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Absoluut steun. We wachten nog wel op de kabinetsbrief over de aanpak van belastingontwijking, maar volgens mij hoeven we daar niet lang meer op te wachten. Ik wil die brief wel hebben voor het debat, maar voor het overige ben ik het helemaal eens met mevrouw Leijten.

De heer **Snels** (GroenLinks):

Eens met mevrouw Leijten: zo snel mogelijk dit debat nu inplannen.

De heer **Bisschop** (SGP):

Steun. Inderdaad moet de brief van het kabinet binnen zijn voordat het debat wordt gepland.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Steun, voorzitter. We wachten ook nog steeds op de brief over de parlementaire ondervragingscommissie waar wij beiden in zaten en op de kabinetsreactie daarop.

De heer **Öztürk** (DENK):

Steun.

De heer **Slootweg** (CDA):

We volgen de lijn van de heer Van Weyenberg: eerst een brief en dan het debat.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):

Steun.

De heer **Van Raan** (PvdD):
Steun.

Mevrouw **Lodders** (VVD):

Voorzitter. Volgens mij hebben we het nog steeds over dezelfde debatten en was het verzoek van de heer Slootweg net iets anders. Ik ben dus benieuwd hoe we dat gaan zien, maar voor mijn fractie is het belangrijk dat we alle brieven en zo veel mogelijk informatie hebben alvorens het wordt ingepland. Anders gaan we twee of drie keer hetzelfde debat voeren, waarbij volgens mij niemand gebaat is. Als dat kan, graag.

De **voorzitter**:

Mevrouw Dik tot slot.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter. Die informatie is natuurlijk heel erg belangrijk, maar ik kan me ook dit voorstel wel voorstellen.

De **voorzitter**:

Mevrouw Leijten, er is een ruime, ruime meerderheid die uw verzoek steunt om het debat zo snel mogelijk in te plannen. Dat debat heeft alleen zin wanneer de brief en de reactie van het kabinet er zijn.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Zeker, voorzitter, dat snap ik heel erg goed. Maar dit onderwerp kenmerkt zich wel door het permanent aankondigen van nieuwe onderzoeken. Als we permanent zeggen dat we ons debat dan wel uitstellen, dan laten we ons een beetje ...

De **voorzitter**:

Nee. Ik geloof dat al uw collega's er heel helder over zijn geweest dat zij dit ook zo snel mogelijk willen houden. We gaan dus proberen om het zo snel mogelijk na het krosreces in te plannen.

Met betrekking tot de reactie van het kabinet en de brief stel ik voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Mevrouw Leijten heeft nog een verzoek.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter. Het gaat weer wat beter met de economie en de bonuscultuur in de financiële sector is terug van weggevoerd. De bonuscultuur, die leidt tot ongezond gedrag, gokken met de reële economie en schade voor de reële economie als het misgaat. Maar wat ik nog veel ongezonder vind, is dat de handelshuizen zeiden "als wij geen bonuscultuur mogen hebben, dan vertrekken we" en dat het ministerie dan zegt: oké, u vraagt, wij draaien. Dat hebben wij in Het Financieele Dagblad kunnen lezen.

De **voorzitter**:

Wat is uw verzoek?

Mevrouw **Leijten** (SP):

Ik zou graag een debat willen hebben over één de ongezonde bonuscultuur en twee het chantabel zijn van het ministerie met het aankondigen van het vertrek van handelshuizen als de bonussen zouden worden beperkt.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Voorzitter. Laat dit niet de eerste wet van minister Hoekstra zijn. Ik zal daar morgen ook een motie over indienen, maar ik steun ook het verzoek om een debat. Het versoepelen van bonuswetgeving is precies de verkeerde kant op.

De heer **Tony van Dijck** (PVV):

Voorzitter. Het is weer business as usual. Wij steunen het verzoek dus ook van harte.

De heer **Snels** (GroenLinks):

Wij steunen ook het debat. Volgens mij moet er een debat komen voordat de minister aan een wetsvoorstel gaat werken dat wij niet willen.

De heer **Ronnes** (CDA):

Voorzitter, geen steun voor het debat. Laten we eerst de evaluatie van het bonusbeleid maar eens doen.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, gaarne een schriftelijke reactie van het kabinet. Op dit moment nog geen steun voor het debat.

De heer **Öztürk** (DENK):

Wel steun vanuit DENK.

De heer **Van der Linde** (VVD):

Voorzitter, geen steun. We kunnen het morgen gewoon meenemen in de procedurevergadering Financiën.

De heer **Van Weyenberg** (D66):

Ook geen steun, voorzitter. Ik heb ook begrepen dat het morgen al bij het VAO aan de orde zal komen.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Ook van de ChristenUnie geen steun.

De **voorzitter**:

Mevrouw Leijten, ik zie geen meerderheid voor uw debat-aanvraag.

Mevrouw **Leijten** (SP):

De minister had de evaluatie niet nodig om te besluiten in te gaan op de chantage van deze handelshuizen. Dat vind ik al schokkend genoeg, zeg ik in reactie op het CDA. We kunnen er morgen, denk ik, prima een motie over indienen, maar ik wil het toch op de lijst van dertigledendebatten zetten, omdat het wat mij betreft breder gaat over de

bonuscultuur maar ook over het je oren laten hangen naar de sector in plaats van principieel te blijven.

De voorzitter:

We gaan dit onderwerp toevoegen voor een dertigledende-bat.

Dan is het woord aan de heer Van Raak.

De heer Van Raak (SP):

Vanavond hebben we een debat over het referendum. Wij hebben de Raad van State om voorlichting gevraagd. Die heb ik zojuist gekregen. Maar eerder vanmiddag was dit-zelfde advies al in handen van journalisten. Ik heb aan de Voorzitter gemeld dat informatie wel naar de krant was gestuurd maar niet naar de Kamer, wel naar journalisten maar niet naar volksvertegenwoordigers. Plotseling kreeg ik het heel kort daarop in handen. Ik wil van de minister van Binnenlandse Zaken voor vanavond een brief over hoe het mogelijk is dat dit advies, dat gevraagd is door de Tweede Kamer, eerst naar journalisten wordt gestuurd en niet naar de Tweede Kamer. Ik wil weten wat voor informatie daar nog bij zat. Wat hebben de journalisten gekregen? Wat voor uitleg hebben ze gekregen? Het is ingewikkeld. Wat voor propaganda hebben ze gekregen? Wat voor toelichting op de toelichting hebben ze gekregen die wij niet hebben gekregen? Die wil ik alsnog ontvangen. Ik wil van de minister ook een excuus voor de manier waarop zij met deze Kamer omgaat.

Verder wil ik ook de minister-president uitnodigen om vanavond bij het debat te zijn, want er zijn in het debat veel vragen aan hem gesteld. De vragen aan de minister-president over de opvattingen van de minister-president over de referendabiliteit van dit referendum kan de minister van Binnenlandse Zaken niet beantwoorden.

De voorzitter:

De heer Van Raak doet twee verzoeken. Hij vraagt om een brief en om de aanwezigheid van de minister-president bij het debat vanavond.

De heer Bisschop (SGP):

Voorzitter, het verzoek om een brief wil ik graag ondersteunen. Er moet helderheid over komen. Dat vind ik een volkomen terecht punt van collega Van Raak. Voor het overige denk ik dat de minister van Binnenlandse Zaken uitstekend in staat is om de zaak te verdedigen. Hoewel ik de aanwezigheid van de minister-president altijd buitengewoon waardeer, hoeft hij er wat mij betreft vanavond niet bij te zijn.

De heer Van der Molen (CDA):

Voorzitter, steun voor het verzoek om een brief van de minister voor het debat van vanavond. Wat het tweede verzoek betreft, vinden wij als CDA het net als vorige week niet nodig dat de minister-president bij het debat aanschuift.

De heer Jetten (D66):

Voorzitter, ook namens D66 steun voor het verzoek om een brief en geen steun voor het verzoek om de minister-president bij het debat uit te nodigen.

De heer Krol (50PLUS):

Mevrouw de voorzitter, dit is een herhaling van zetten. Bij de vragen die de Kamer gesteld heeft, werden we ook met een kluitje in het riet gestuurd. Dus voor beide verzoeken volledige steun van 50PLUS.

De heer Koopmans (VVD):

Voorzitter, steun voor de brief, geen steun voor het tweede verzoek van de heer Van Raak.

Mevrouw Özütok (GroenLinks):

Volle steun voor beide verzoeken van de heer Van Raak.

De voorzitter:

Tot slot mevrouw Van der Graaf.

Mevrouw Van der Graaf (ChristenUnie):

De ChristenUnie steunt het verzoek om een brief, maar de ChristenUnie wil wederom vanavond gewoon het debat voeren met de minister van Binnenlandse Zaken. Geen steun voor het verzoek om de premier daarbij uit te nodigen.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Steun voor beide verzoeken, voorzitter.

De heer Martin Bosma (PVV):

Het worden steeds meer "ten slottes"! De heer Van Raak is eigenlijk zeer actueel met zijn verzoek, want de Raad van State zegt dat het aan de politiek is om te beslissen of het referendabel is. Het is aan de politiek! Dus is het verzoek van de heer Van Raak om de minister-president erbij te vragen, niet alleen actueel maar ook zeer terecht. Dat ondersteun ik graag. En die brief, verzoek nummer één, ondersteun ik ook graag.

De heer Öztürk (DENK):

Steun voor beide verzoeken.

De voorzitter:

U heeft steun voor de brief, dus dat deel van het stenogram ga ik doorgeleiden naar het kabinet. U heeft geen steun voor uw verzoek om de minister-president vanavond aanwezig te laten zijn bij het debat.

De heer Van Raak (SP):

Hij heeft gezien door welke partijen zijn aanwezigheid op prijs wordt gesteld. Ik ben blij dat de Kamer mij steunt om een brief van de minister van Binnenlandse Zaken, want dit raakt natuurlijk de kern van onze informatiepositie. De propaganda van het ministerie werkt harder dan het informeren van de Tweede Kamer.

De voorzitter:

Meneer Van Raak, uw debat ...

De heer Van Raak (SP):

Het is fijn dat we daar een brief over krijgen.

De voorzitter:

Ja, en daar kunt u dan vanavond uw debat over voeren. U had nog een verzoek, of klopt dat niet? Dat was u bijna vergeten!

De heer Van Raak (SP):

Dank je wel, voorzitter! De noodkreet recherche. Ik wil graag een debat aanvragen met de minister van Veiligheid en Justitie over het feit dat onderzoek van de Nederlandse Politiebond laat zien dat maar één op de negen criminele bendes kan worden opgerold en dat de rechercheurs zeggen dat Nederland een narcostaat dreigt te worden en er duizenden agenten extra nodig zijn. Daarom een debat over dit rapport met de minister van Veiligheid en Justitie.

Mevrouw Helder (PVV):

Ja, voorzitter, ik denk dan: minister van Justitie en Veiligheid. Normaal zou ik zeggen dat het in een algemeen overleg kan; we hebben er een op 15 maart. Maar ik wil het verzoek van collega Van Raak dit keer wel steunen, want ik zie dat er aarzeling ontstaat bij de vier coalitiepartners. Dan wordt het op zijn minst een dertigledendebat. Ik heb aan mijn collega's ook wel wat vragen, want er moet gewoon geld bij. Dus steun voor het verzoek.

De heer Krol (50PLUS):

Ook wij schrokken toen we vanochtend hoorden wat er gezegd werd bij de NOS en wat er geschreven werd in De Telegraaf, dus van harte steun.

De heer Bisschop (SGP):

Voorzitter, de sfeer is hier een beetje geladen: elke keer dat ik de microfoon aanraak, krijg ik een schokje. Maar dat heeft met statische elektriciteit te maken natuurlijk. Geen steun voor het verzoek. Er zijn zojuist mondelinge vragen over gesteld en er is een kort debatje over geweest. Daarin heeft de minister toegezegd de Kamer de komende maanden bij de ontwikkelingen te betrekken. Ik denk dat dat op dit moment even voldoende is.

De heer Öztürk (DENK):

Steun voor het verzoek.

De heer Van Dam (CDA):

Ik sluit mij aan bij de bewoordingen van collega Bisschop.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Voorzitter, graag een brief en steun voor een debat.

De heer Groothuizen (D66):

Voorzitter, geen steun voor het verzoek.

De heer Koopmans (VVD):

Voorzitter. Ik meen dat het net al is gezegd door het CDA: dit debat is al eerder aangevraagd en dat kan dus nu ingepland worden. Dus geen steun voor het verzoek.

Mevrouw Buitenweg (GroenLinks):

Dat een debat over deze inhoud eerder zou zijn aangevraagd, is mij niet gebleken. Er is inderdaad net een debatje geweest bij de mondelinge vragen, maar daaruit bleek ook dat we nog onvoldoende informatie hebben. Dus ik steun heel erg het informatieverzoek van collega Van Raak, en daarna ook een debat.

Mevrouw Van der Graaf (ChristenUnie):

Geen steun voor het verzoek.

De voorzitter:

Ik constateer dat u geen meerderheid heeft voor uw verzoek.

De heer Van Raak (SP):

Voor een dertigledendebat volgens mij wel, dus laten we dat dan maar doen.

De voorzitter:

Dan gaan wij dit onderwerp toevoegen aan de lijst van dertigledendebatten.

Het woord is aan de heer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik zou graag een vooraankondiging willen doen van een VAO aansluitend op het AO donderdag van 11.00 uur tot 14.00 uur over het onderwerp genocide, en aansluitend dan weer stemmingen in de donderdagmiddagstemming om 15.00 uur.

De voorzitter:

Gaan we rekening mee houden. Dank u wel.

Dan is het woord aan de heer Asscher.

De heer Asscher (PvdA):

Voorzitter. Als je de premier vraagt naar visie over Europa, begint-ie over een oogarts. Maar nu komt er een grote toespraak aan, meldt Het Financieele Dagblad: een grote toespraak in Berlijn over de positie van Nederland. Intussen twittert coalitiepartner D66 nogal schamper dat hij daar dan wel weer wat anders zal zeggen dan in Nederland en dat de geldigheidsdatum ophoudt op 21 maart, de gemeenteraadsverkiezingen. Maar zo kunnen we niet omgaan met het Nederlands belang, dus ik vraag voor morgen 18.00 uur een brief met een samenvatting van die grote toespraak, zodat we weten wat het standpunt van de premier en van

Nederland zal zijn en we daar donderdagochtend het debat over kunnen voeren.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter, ik wil zelfs ook wel de minister-president de mogelijkheid geven om het debat te openen met die grote toespraak, waarna wij dan gewoon een goed debat kunnen voeren over die grote toespraak. Hij hoeft daarvoor niet naar Berlijn. Hij kan dat gewoon in deze zaal doen en dan kunnen wij hem meteen controleren en met de goede boodschap naar die informele top sturen. Maar steun voor het verzoek, met als aanvulling dat ik hem van harte uitnodig om het gewoon hier in de zaal te doen.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Voorzitter, als wij de minister-president om een visie op Europa vragen, dan is die visie er niet. Nu komt die kennelijk in Berlijn. Het wordt een beetje een gewoonte om de Kamer indirect over van alles en nog wat al of niet te informeren, dus van harte steun voor deze brief, en wel voordat wij op donderdagochtend het debat voeren over de Europese top.

Mevrouw **Van Toorenborg** (CDA):

Voorzitter, ik ben heel benieuwd om te lezen wat de minister-president gaat zeggen, dus die brief steun ik zonder meer. Ik denk dat het ook goed is dat de Voorzitter namens de Kamer zegt dat wij graag willen dat wij als Kamer eerst worden geïnformeerd en dan de media. Dat is volgens mij de lijn die de Voorzitter vaker kan volgen. Dan zullen we het debat prima kunnen voeren.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, eens met het verzoek om een brief en laten we dit punt betrekken bij het debat over de EU-top aanstaande donderdag.

De heer **Öztürk** (DENK):

Steun voor het verzoek.

Mevrouw **Van der Graaf** (ChristenUnie):

Ook steun voor dit verzoek.

De heer **Ten Broeke** (VVD):

Voorzitter, de behoefte aan een grote speech kan ik me, als ik meneer Asscher was, wel voorstellen. Laten we kijken wat dat oplevert. Ik wil ook graag weten of die speech wordt omhangen met allemaal mooie vlaggen en zo. Dus misschien kunnen er ook wat foto's bij? Graag een brief; dat steunen we. Als dat moet leiden tot een debat, is dat volgens mij al gepland.

De heer **Verhoeven** (D66):

Ik constateer dat het met de visie van onze pro-Europese premier alleen maar beter is geworden de afgelopen maanden en ik ben zeer benieuwd naar zijn speech in Berlijn. Maar ik vind het verzoek van de heer Asscher om die brief te vragen terecht, dus dat steunt D66. Dan kunnen we

mooi donderdag een visionair debat voeren over de toekomst van Europa. Ik verheug me erop.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Steun.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Steun voor de brief.

De **voorzitter**:

Meneer Asscher, u kunt een brief verwachten.

De heer **Asscher** (PvdA):

Voorzitter, rode oortjes naast de brievenbus morgen, want iedereen verwacht er heel veel van. Dank u wel.

De **voorzitter**:

Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Dan is het woord aan mevrouw Diks.

Mevrouw **Diks** (GroenLinks):

Sorry, ik zat blijkbaar nog met open mond te luisteren.

Voorzitter. Ik zou graag een vooraankondiging willen doen van een VSO. Aangezien de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking ook verantwoordelijk is voor Buitenlandse Zaken, is ons AO RBZ/Handel omgezet in een schriftelijk overleg. Daar wil ik dus graag een VSO voor aanvragen, inclusief stemmingen. En ik wil graag aanpalend daaraan een VSO aanvragen voor de RBZ/Ontwikkelingssamenwerking.

De **voorzitter**:

Ja, daar gaan we rekening mee houden. Dank u wel.

Tot slot is het woord aan mevrouw Özütok.

Mevrouw **Özütok** (GroenLinks):

Dank u wel, voorzitter. Gisteren stuurde de regering een brief aan de Kamer waarin zij aangeeft dat het wetsvoorstel Experimentenwet gemeenten niet ingediend zal worden. Dit vindt GroenLinks een gemiste kans voor lokale ontwikkelingen. Ook roept de brief van de regering allerlei vragen op. Daarom wil ik graag een debat met de minister van Binnenlandse Zaken. Ik verzoek voorafgaand aan het debat ook een aanvullende brief waarin onder andere wordt ingegaan op wat dit besluit betekent voor lokale initiatieven.

De heer **Van der Molen** (CDA):

Voorzitter, steun voor een brief. Geen steun voor een debat, want er staat een algemeen overleg Democratische vernieuwing gepland over drie weken. Daar zouden we dit prima kunnen bespreken, met de brief erbij.

De heer **Van den Bosch** (VVD):
Ik sluit me daar helemaal bij aan, voorzitter.

De heer **Jetten** (D66):
Ik ook, voorzitter.

De heer **Bisschop** (SGP):
De SGP sluit zich aan bij de vorige collega's.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):
Voorzitter, met dit kabinet weet je maar nooit wanneer een democratisch AO ineens geschrapt wordt. Daarom steun ik het verzoek, maar ook vooral de brief. Dan kunnen we later misschien nog even kijken.

Mevrouw **Van der Graaf** (ChristenUnie):
Geen steun voor het verzoek. Laten we het bij het AO betrekken waar het bij hoort.

De heer **Van Raak** (SP):
Steun voor allebei, waarbij we misschien kunnen kijken of we, als we het bij het AO alvast kunnen bespreken naar aanleiding van de brief, er dan uitkomen. En als we er niet uitkomen, dan hebben we nog een hartstikke mooi debat voor de boeg.

De heer **Öztürk** (DENK):
Steun.

De **voorzitter**:
Ik constateer dat u geen meerderheid heeft voor een debat.

Mevrouw **Özütok** (GroenLinks):
Wel een dertigledendebat.

De **voorzitter**:
Wel dertig leden.

Mevrouw **Özütok** (GroenLinks):
Ik wacht met spanning de brief af. Een mogelijk dertigleden-debat wil ik ook graag, omdat de agenda van dat AO echt heel erg vol is.

De **voorzitter**:
Goed. Ik zal het stenogram van dit deel van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt van 15.44 uur tot 15.47 uur geschorst.

Voorzitter: Van Toorenburg